

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-107-25

Druk nr 1432

Warszawa, 25 czerwca 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam
Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Projekt ma charakter deregulacyjny.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych
został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi

Art. 1. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935 i 1685 oraz z 2025 r. poz. 769) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 29 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„Złożenie dokumentu wykazującego umocowanie lub jego uwierzytelnionego odpisu nie jest wymagane, jeżeli stwierdzenie przez sąd umocowania jest możliwe na podstawie wykazu lub innego rejestru, do którego sąd ma dostęp drogą elektroniczną.”;
- 2) w art. 37 w § 1 zdanie trzecie otrzymuje brzmienie:
„Złożenie dokumentu wykazującego umocowanie lub jego uwierzytelnionego odpisu nie jest wymagane, jeżeli stwierdzenie przez sąd umocowania jest możliwe na podstawie wykazu lub innego rejestru, do którego sąd ma dostęp drogą elektroniczną.”;
- 3) w art. 46 w § 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„Złożenie pełnomocnictwa lub jego wierzytelnego odpisu nie jest wymagane, jeżeli stwierdzenie przez sąd umocowania jest możliwe na podstawie wykazu lub innego rejestru, do którego sąd ma dostęp drogą elektroniczną.”;
- 4) w art. 106 po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:
„§ 3a. Sąd może z urzędu zwrócić się do organizacji społecznej lub organu administracji publicznej o przedstawienie sądowi istotnego dla sprawy poglądu, jeżeli uzna to za przydatne do wyjaśnienia istotnych wątpliwości i nie spowoduje to nadmiernego przedłużenia postępowania w sprawie.”;
- 5) w art. 111 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Sąd zarządza połączenie kilku oddzielnych spraw toczących się przed nim w celu ich łącznego rozpoznania lub także rozstrzygnięcia, jeżeli mogły być objęte jedną skargą i nie spowoduje to nadmiernego przedłużenia postępowania w sprawie.”;
- 6) w art. 232 w § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) zażalenia na postanowienie, jeżeli zażalenie zostało uwzględnione.”.

Art. 2. Do postępowań prowadzonych na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że do zażaleń uwzględnionych od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepis art. 232 § 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Celem projektu ustawy jest wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935 i 1685 oraz z 2025 r. poz. 769), zwanej dalej „ustawą”. Projektowana nowelizacja ustawy przewiduje rozwiązania, które w ocenie projektodawcy umożliwią przyspieszenie i zwiększenie efektywności postępowań prowadzonych przed sądami administracyjnymi. W tym celu w art. 1 projektu proponuje się wprowadzenie w ustawie następujących zmian:

1. Zmiany w art. 29, art. 37 § 1 oraz art. 46 § 3 ustawy mają związek z prowadzonymi pracami w zakresie działań deregulacyjnych w obszarze wymiaru sprawiedliwości i zostały wprowadzone na wzór rozwiązań funkcjonujących obecnie w Kodeksie postępowania cywilnego. Przewidują one zniesienie konieczności złożenia przed sądem dokumentu potwierdzającego umocowanie (lub jego uwierzytelnionego odpisu), w sytuacji gdy stwierdzenie przez sąd umocowania jest możliwe na podstawie wykazu lub innego rejestru, do którego sąd ma dostęp drogą elektroniczną. Proponowane rozwiązanie wyeliminuje zbędną biurokrację polegającą na potwierdzeniu przez stronę umocowania do działania w jej imieniu, jeżeli takie umocowanie wynika z treści rejestru dostępnego publicznie.
2. Zmiana w art. 106 ustawy polegająca na dodaniu § 3a przewiduje wprowadzenie do postępowania przed sądami administracyjnymi instytucji tzw. „przyjaciela sądu”. Wprowadzenie tej instytucji umożliwi sądowi uzyskanie istotnego dla sprawy poglądu w sprawach o precedensowym i skomplikowanym charakterze, których rozstrzygnięcie jest istotne dla debaty publicznej lub może rzutować na sytuację prawną wielu osób.
3. Zmiana art. 111 § 1 ustawy wynika z analizy wydanego przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w dniu 12 grudnia 2024 r. wyroku w sprawie C-118/23 i udzielonych w tym wyroku odpowiedzi na pytania prejudycjalne polskiego sądu. Zmiana ta ma na celu usprawnienie postępowań toczących się przed sądami administracyjnymi w szczególnie skomplikowanych sprawach, w których do sądu administracyjnego wpłynęło wiele skarg na tę samą decyzję. Przepis ten wprowadza wyjątek od zasady łącznego rozpoznawania spraw w sytuacji, w których połączenie wszystkich spraw ze skarg na decyzję sprawiłoby, że wydanie orzeczenia w rozsądnym terminie byłoby nadmiernie utrudnione, a nawet niemożliwe.
4. Zmiana w art. 232 § 1 pkt 2 ustawy przewiduje wprowadzenie możliwości zwrotu wpisu od zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji w przypadku uwzględnienia

każdego zażalenia. Obecnie obowiązujące przepisy przewidują jedynie zwrot wpisu w przypadku uwzględnienia zażalenia na postanowienie w przedmiocie ukarania grzywną. Wprowadzenie możliwości zwrotu wpisu od każdego zażalenia, w przypadku jego uwzględnienia, będzie zgodne z zasadą demokratycznego państwa prawnego, bowiem obywatel nie powinien być narażony na ponoszenie dodatkowych kosztów spowodowanych wydaniem wadliwego postanowienia przez sąd pierwszej instancji.

W art. 2 projektu przewidziano przepis przejściowy, który stanowi, że do postępowań prowadzonych na podstawie przepisów ustawy, wszczętych i niezakończonych przed dniem jej wejścia w życie, będą stosowane przepisy dotychczasowe. Zasada działania nowego prawa – w myśl tego przepisu – znajdzie zastosowanie jedynie w przypadku zażaleń, o których mowa w art. 232 § 1 pkt 2 ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszym projektem, uwzględnionych przez sąd od dnia wejścia w życie projektowanej nowelizacji.

Zgodnie z art. 3 projektu termin wejścia w życie ustawy określono na 14 dni od dnia ogłoszenia.

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych, w stosunku do projektowanych rozwiązań, działań umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, zatem nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Przedmiot regulacji zawartej w projekcie nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej. Z tego względu projekt nie wymaga w opinii projektodawców przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zawarte w projekcie regulacje nie będą miały wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, o których mowa w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.).

Zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) projekt został udostępniony

w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt nie podlegał dokonaniu oceny skutków regulacji przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów. W celu spełnienia wymogów, o których mowa w § 42 ust. 1 tej uchwały, projekt został skierowany do koordynatora OSR.

Projekt nie dotyczy warunków określonych w uchwale nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205).

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu <u>pod względem legislacyjnym i merytorycznym:</u> Arkadiusz Myrcha, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu <u>opiekun legislacyjny:</u> Marcin Gubała, Dyrektor Departamentu Legislacyjnego e-mail: sekretariat.dl@ms.gov.pl; tel. 22 52 12 764 Anna Czaplińska, główny specjalista ds. legislacji, Departament Legislacyjny e-mail: anna.czaplinska2@ms.gov.pl <u>opiekun merytoryczny:</u> Jakub Kalbarczyk, Zastępca Dyrektora Departamentu Prawa Karnego e-mail: sekretariat.dpk@ms.gov.pl; tel. 22 52 12 645	Data sporządzenia 13.06.2025 r. Źródło: Deregulacja Nr w wykazie prac UDER32
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem projektu ustawy jest wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi¹⁾ (dalej: „ustawa”). Projektowana nowelizacja ustawy przewiduje rozwiązania, które w ocenie projektodawcy umożliwią przyspieszenie i zwiększenie efektywności postępowań prowadzonych przed sądami administracyjnymi. Dokonana analiza prowadzenia tych postępowań wskazała na następujące kwestie, które wymagają interwencji legislacyjnej:

1. W ramach prowadzonych prac w zakresie działań deregulacyjnych w obszarze wymiaru sprawiedliwości dostrzeżono potrzebę wprowadzenia do postępowania sądowoadministracyjnego rozwiązań w zakresie składania przed sądem dokumentów potwierdzających umocowanie do działania w imieniu strony – na wzór tych funkcjonujących w Kodeksie postępowania cywilnego. Obowiązujący obecnie wymóg składania tych dokumentów (lub ich uwierzytelnionych odpisów), w sytuacji gdy stwierdzenie przez sąd umocowania jest możliwe na podstawie wykazu lub innego rejestru, do którego sąd ma dostęp drogą elektroniczną, stanowi zbędną biurokrację.
2. Analiza wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej²⁾ i udzielonych w tym wyroku odpowiedzi na pytania prejudycjalne polskiego sądu przesądziła o konieczności wprowadzenia w ustawie zmian mających na celu usprawnienie postępowań toczących się przed sądami administracyjnymi w szczególnie skomplikowanych sprawach, w których do sądu wpłynęło wiele skarg na tę samą decyzję. Służyć ma temu wprowadzenie wyjątku od zasady łącznego rozpoznawania spraw w sytuacji, w których połączenie wszystkich spraw ze skarg na decyzję sprawiłoby, że wydanie przez sąd orzeczenia w rozsądnym terminie byłoby nadmiernie utrudnione, a nawet niemożliwe.
3. Mając na uwadze występowanie spraw o precedensowym i skomplikowanym charakterze, których rozstrzygnięcie jest istotne dla debaty publicznej lub może rzutować na sytuację prawną wielu osób, dostrzeżono potrzebę wprowadzenia do postępowania przed sądami administracyjnymi instytucji tzw. „przyjaciela sądu” (łac. *amicus curiae*), która ma umożliwić sądowi uzyskanie istotnego dla sprawy poglądu organizacji społecznej lub organu administracji publicznej.
4. Obecnie obowiązujące przepisy przewidują możliwość zwrotu wpisu od zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji jedynie w przypadku uwzględnienia zażalenia na postanowienie w przedmiocie ukarania grzywną. W ocenie

¹⁾ Dz. U. z 2024 r. poz. 935 i 1685 oraz z 2025 r. poz. 769.

²⁾ Wyrok z dnia 12 grudnia 2024 r., sygn. akt C-118/23.

projektodawcy rozwiązanie to nie wydaje się właściwe, bowiem – zgodnie z zasadą demokratycznego państwa prawnego – obywatel nie powinien być narażony na ponoszenie dodatkowych kosztów spowodowanych wydaniem wadliwego postanowienia przez sąd pierwszej instancji.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W celu realizacji założeń wskazanych w pkt 1 OSR proponuje się podjęcie interwencji legislacyjnej i wprowadzenie zmian w ustawie, w następujących obszarach:

➤ Brak konieczności wykazania umocowania dokumentem

Zmiany w art. 29, art. 37 § 1 oraz art. 46 § 3 ustawy mają związek z prowadzonymi pracami w zakresie działań deregulacyjnych w obszarze wymiaru sprawiedliwości i zostały wprowadzone na wzór rozwiązań funkcjonujących obecnie w Kodeksie postępowania cywilnego. Przewidują one zniesienie konieczności złożenia przed sądem dokumentu potwierdzającego umocowanie (lub jego uwierzytelnionego odpisu), w sytuacji gdy stwierdzenie przez sąd umocowania jest możliwe na podstawie wykazu lub innego rejestru, do którego sąd ma dostęp drogą elektroniczną.

Proponowane rozwiązanie wyeliminuje zbędną biurokrację polegającą na potwierdzeniu przez stronę umocowania do działania w jej imieniu, jeżeli takie umocowanie wynika z treści rejestru dostępnego publicznie.

➤ Przebieg rozprawy – wprowadzenie instytucji tzw. „przyjaciela sądu”

Zmiana w art. 106 ustawy polegająca na dodaniu § 3a przewiduje wprowadzenie do postępowania przed sądami administracyjnymi instytucji tzw. „przyjaciela sądu”. Przepis ten stanowi, że w sytuacji istotnych wątpliwości sąd może z urzędu zwrócić się do organizacji społecznej lub organu administracji publicznej o przedstawienie sądowi istotnego dla sprawy poglądu.

Wprowadzenie tej instytucji umożliwi sądowi uzyskanie istotnego dla sprawy poglądu w sprawach o precedensowym i skomplikowanym charakterze, których rozstrzygnięcie jest istotne dla debaty publicznej lub może rzutować na sytuację prawną wielu osób.

Projektowana zmiana poszerza tym samym zakres uprawnień przysługujących organizacjom społecznym w postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

➤ Połączenie spraw w celu ich łącznego rozpoznania – dotyczy skarg na tę samą decyzję

Zgodnie z projektowanym art. 111 § 1 ustawy sąd zarządza połączenie kilku oddzielnych spraw toczących się przed nim w celu ich łącznego rozpoznania lub także rozstrzygnięcia, jeżeli nie spowoduje to nadmiernego przedłużenia postępowania w sprawie. Wyjątkiem od zasady łącznego rozpoznawania spraw będzie zatem sytuacja, w której połączenie wszystkich spraw ze skarg na decyzję sprawiłoby, że wydanie orzeczenia w rozsądnym terminie byłoby nadmiernie utrudnione, a nawet niemożliwe.

Zmiana ta ma na celu usprawnienie postępowań toczących się przed sądami administracyjnymi w szczególnie skomplikowanych sprawach, w których do sądu administracyjnego wpłynęło wiele skarg na tę samą decyzję.

➤ Zwrot z urzędu uiszczzonego wpisu – w sytuacji uwzględnienia zażalenia

Zmiana w art. 232 § 1 pkt 2 ustawy przewiduje wprowadzenie możliwości zwrotu z urzędu wpisu od zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji w przypadku uwzględnienia każdego zażalenia. Obecnie obowiązujące przepisy przewidują jedynie zwrot z urzędu wpisu w przypadku uwzględnienia zażalenia na postanowienie w przedmiocie ukarania grzywną.

Wprowadzenie możliwości zwrotu z urzędu wpisu od każdego zażalenia, w przypadku jego uwzględnienia, będzie zgodne z zasadą demokratycznego państwa prawnego, bowiem obywatel nie powinien być narażony na ponoszenie dodatkowych kosztów spowodowanych wydaniem wadliwego postanowienia przez sąd pierwszej instancji.

➤ Przepisy przejściowe

Projekt przewiduje przepis przejściowy, który stanowi, że do postępowań prowadzonych na podstawie przepisów ustawy, wszczętych i niezakończonych przed dniem jej wejścia w życie, będą stosowane przepisy dotychczasowe. Natomiast zasada

działania nowego prawa znajdzie zastosowanie do zażeń, o których mowa w art. 232 § 1 pkt 2 ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszym projektem, uwzględnionych przez sąd od dnia wejścia w życie projektowanej nowelizacji.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowana regulacja ze względu na stopień jej szczegółowości i domenę prawa krajowego nie była poddawana analizie prawnoporównawczej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Strony postępowań sądowoadministracyjnych	23 985 – liczba wpływu spraw do Naczelnego Sądu Administracyjnego 69 419 – liczba wpływu spraw do wojewódzkich sądów administracyjnych 4311 – liczba załatwionych zażeń na postanowienia sądów pierwszej instancji, w tym: 608 uwzględnionych	Naczelny Sąd Administracyjny Informacja o działalności sądów administracyjnych w 2024 r.	Zniesienie konieczności złożenia przed sądem dokumentu potwierdzającego umocowanie (lub jego uwierzytelnionego odpisu), w sytuacji gdy stwierdzenie przez sąd takiego umocowania jest możliwe na podstawie wykazu lub innego rejestru dostępnego publicznie. Wprowadzenie możliwości zwrotu z urzędu uiszczonego wpisu od każdego zażenia na postanowienie sądu pierwszej instancji, w przypadku jego uwzględnienia – obecnie zwrot z urzędu uiszczonego wpisu jest możliwy jedynie w sytuacji uwzględnienia zażenia na postanowienie w przedmiocie ukarania grzywną.
Organizacje społeczne Organy administracji publicznej	115,5 tys. – organizacje społeczne i polityczne ok. 20 tys. – liczba wpływu skarg kasacyjnych do Naczelnego Sądu Administracyjnego 69 419 – liczba wpływu spraw do wojewódzkich sądów administracyjnych	Główny Urząd Statystyczny Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2024 Naczelny Sąd Administracyjny Informacja o działalności sądów administracyjnych w 2024 r.	Wprowadzenie do postępowania przed sądami administracyjnymi instytucji tzw. „przyjaciela sądu” – przedstawienie sądowi istotnego dla sprawy poglądu, w sprawach o precedensowym i skomplikowanym charakterze, w przypadku gdy sąd uzna to za przydatne.
Sądy administracyjne	69 419 – liczba wpływu spraw do wojewódzkich sądów administracyjnych, w tym: 68 914 – liczba wpływu skarg na decyzje	Naczelny Sąd Administracyjny Informacja o działalności sądów administracyjnych w 2024 r.	Możliwość połączenia kilku oddzielnych spraw ze skarg na decyzję, w celu ich łącznego rozpoznania lub także rozstrzygnięcia – w sytuacji gdy nie spowoduje to nadmiernego przedłużenia postępowania w sprawie.

			Możliwość wystąpienia z urzędu do organizacji społecznej lub organu administracji publicznej o przedstawienie istotnego dla sprawy poglądu, w przypadku gdy sąd uzna to za przydatne (przykładowo w sprawach o precedensowym i skomplikowanym charakterze) – instytucja tzw. „przyjaciela sądu”.
--	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Konsultacje publiczne projektu odbyły się w dniach od 6 do 13 czerwca 2025 r. Omówienie wyników konsultacji publicznych przedstawiono w raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania, stanowiącym załącznik do oceny skutków regulacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2025 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	-0,028	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,6
budżet państwa	-0,028	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,6
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
inne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
inne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	-0,028	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,6
budżet państwa	-0,028	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,057	-0,6
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
inne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Projektowana zmiana ustawy będzie miała wpływ na zmniejszenie dochodów budżetowych realizowanych w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny na poziomie ok. 57 tys. zł w skali roku.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wpisy sądowe, w tym również od wniesionych zażaleń, stanowią dochód budżetu państwa. Stosownie zaś do brzmienia § 18 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych ³⁾ kwoty dochodów orzeczonych do zwrotu stanowią nadpłaty, których zwrot ujmuje się w tej klasyfikacji dochodów, na którą zalicza się bieżące wpływy tego samego rodzaju.											

³⁾ Dz. U. z 2019 r. poz. 1718.

	Z tego względu projektowana zmiana art. 232 § 1 pkt 2 ustawy spowoduje, co do zasady, zmniejszenie dochodów budżetowych realizowanych w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny, nie ma natomiast wpływu na wysokości wydatków. Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi⁴⁾, wpis sądowy od zażaleń na postanowienia wojewódzkich sądów administracyjnych wynosi 100 zł. W Naczelnym Sądzie Administracyjnym w 2024 r., w sprawach w przedmiocie zażalenia, zakończono (tj. załatwiono i zamknięto zarządzeniem) 4311 spraw, z tego uwzględniono zażalenie w 608 sprawach. Na podstawie przeprowadzonej analizy zidentyfikowano 155 orzeczeń dotyczących zażaleń na postanowienie o wymierzeniu grzywny – z tego 37 zostało uwzględnionych. Obecnie obowiązujące przepisy przewidują jedynie zwrot z urzędu wpisu w przypadku uwzględnienia zażalenia na postanowienie w przedmiocie ukarania grzywną. Biorąc to pod uwagę, a także powyższe dane, w 2024 r. kwota zwrotu była na poziomie 3700 zł. Zmiana w art. 232 § 1 pkt 2 ustawy przewiduje wprowadzenie możliwości zwrotu z urzędu wpisu od zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji w przypadku uwzględnienia każdego zażalenia. Przyjmując założenie, że w kolejnych latach liczba uwzględnionych zażaleń na postanowienia utrzyma się na podobnym poziomie (608), szacuje się, że po wejściu w życie projektowanych przepisów kwoty zwrotów będą na poziomie ok. 60 800 zł. Zatem skutek finansowy wejścia w życie projektowanych przepisów może być na poziomie ok. 57 100 zł w skali roku.
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2025 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedmiotowy projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym odstąpiono od analiz i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, wskazanych w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.).						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby z niepełnosprawnością i starsze	Brak wpływu.						
Niemierzalne		Brak wpływu.						

⁴⁾ Dz. U. z 2021 r. poz. 535.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Zakłada się, że efektem wprowadzenia ustawy będzie przyspieszenie i zwiększenie efektywności postępowań prowadzonych przed sądami administracyjnymi. Będzie to dotyczyć przede wszystkim ograniczenia czynności biurowych związanych z potwierdzeniem umocowania pełnomocnika czy usprawnieniem postępowania w sprawach skomplikowanych, w których do sądu administracyjnego wpłynęło wiele skarg na tę samą decyzję. Projektowane regulacje przewidują rozwiązania służące uproszczeniu prowadzenia postępowań sądowoadministracyjnych i zmniejszeniu obowiązków ciążących na stronach tych postępowań i innych podmiotów uczestniczących w postępowaniach. Przewidują także rozwiązania przyznające sądowi dodatkowe kompetencje w postępowaniu. Projektowane regulacje mają na celu również dostosowanie wybranych przepisów ustawy do wykładni wynikającej z wybranych orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Wprowadzenie na gruncie postępowania sądowoadministracyjnego instytucji tzw. „przyjaciela sądu” poszerzy zakres uprawnień przysługujących organizacjom społecznym w tym postępowaniu.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz: Projekt zakłada zniesienie konieczności złożenia przed sądem dokumentu potwierdzającego umocowanie (lub jego uwierzytelnionego odpisu), w sytuacji gdy stwierdzenie przez sąd takiego umocowania jest możliwe na podstawie wykazu lub innego rejestru dostępnego publicznie. Proponowane rozwiązanie wyeliminuje zbędną biurokrację polegającą na potwierdzeniu przez stronę umocowania do działania w jej imieniu, jeżeli takie umocowanie wynika z treści rejestru dostępnego publicznie.

Zgodnie z projektowaną zmianą sąd będzie miał możliwość połączenia kilku oddzielnych spraw ze skarg na decyzję, w celu ich łącznego rozpoznania lub także rozstrzygnięcia – w sytuacji gdy nie spowoduje to nadmiernego przedłużenia postępowania w sprawie.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie ustawy nie będzie miało negatywnego wpływu na sytuację i rozwój regionalny oraz na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☒ inne: organizacje społeczne, organy administracji publicznej	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	--	---

Omówienie wpływu	Wpływ projektu ustawy na sądy administracyjne, a także na organizacje społeczne i organy administracji publicznej został opisany w pkt 2 oraz 4 OSR.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Przewiduje się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Efekty wejścia w życie projektowanych rozwiązań będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Raport z konsultacji publicznych i opiniowania.	

RAPORT Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH I OPINIOWANIA
projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami
administracyjnymi

I. Informacje ogólne

Niniejszy dokument stanowi wypełnienie obowiązku określonego w § 51 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408), zgodnie z którym organ wnioskujący sporządza raport z konsultacji obejmujący omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania. Stosownie do postanowień tej uchwały *projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Projekt został wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UDER32.

II. Przebieg konsultacji publicznych i opiniowania

Projekt ustawy został skierowany do konsultacji publicznych pismem z dnia 6 czerwca 2025 r., z wyznaczonym terminem 7 dni na zgłaszanie uwag. Skrócenie terminu na zgłaszanie uwag wynikało z faktu objęcia projektem przepisów o charakterze deregulacyjnym, a przez to priorytetowych i wymagających niezwłocznego wdrożenia.

W ramach konsultacji publicznych projekt ustawy został przekazany następującym podmiotom:

- 1) Federacja Przedsiębiorców Polskich;
- 2) Konfederacja Lewiatan;
- 3) Polskie Towarzystwo Gospodarcze;
- 4) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 6) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 7) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 8) Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju;
- 9) Fundacja im. Stefana Batorego;
- 10) Helsińska Fundacja Praw Człowieka;
- 11) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych;
- 12) Sieć Obywatelska Watchdog Polska;
- 13) Krajowa Izba Doradców Podatkowych;
- 14) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 15) Polska Izba Rzeczników Patentowych;
- 16) Krajowa Rada Komornicza;
- 17) Krajowa Rada Notarialna;
- 18) Krajowa Rada Radców Prawnych;
- 19) Naczelna Rada Adwokacka;

- 20) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Sędziów Sądów Administracyjnych;
- 21) Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”;
- 22) Stowarzyszenie Sędziów „Themis”.

Spośród wymienionych podmiotów stanowiska względem projektu ustawy przedstawili Krajowa Izba Gospodarcza, Polska Izba Rzeczników Patentowych, Krajowa Rada Radców Prawnych, Naczelna Rada Adwokacka oraz Ogólnopolskie Stowarzyszenie Sędziów Sądów Administracyjnych, które zaopiniowały negatywnie m.in. propozycję zmiany przewidzianej w art. 1 pkt 6 projektu ustawy, dotyczącej wyłączenia prawa organizacji społecznej, biorącej udział w postępowaniu sądowym w charakterze uczestnika na prawach strony, do wnoszenia skargi kasacyjnej. W toku konsultacji publicznych do projektu ustawy wpłynęło również ponad 1 700 uwag od organizacji społecznych oraz osób fizycznych, których przeważająca większość także dotyczyła sprzeciwu wobec wyłączenia prawa organizacji społecznej do wnoszenia skargi kasacyjnej. W wyniku analizy zgłoszonych uwag w tym zakresie projektodawca zdecydował o wykreśleniu z projektu ustawy przedmiotowej zmiany.

Należy nadmienić, że Naczelna Rada Adwokacka oraz Ogólnopolskie Stowarzyszenie Sędziów Sądów Administracyjnych zgłosiły ponadto uwagi do zmiany przewidzianej w art. 1 pkt 5 projektu ustawy, dotyczącej wprowadzenia do postępowania przed sądami administracyjnymi instytucji tzw. „przyjaciela sądu”. Z kolei Krajowa Rada Radców Prawnych przedstawiła wątpliwości odnośnie do zmiany przewidzianej w art. 1 pkt 8 projektu ustawy, dotyczącej wprowadzenia możliwości zwrotu wpisu od zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji w przypadku uwzględnienia każdego zażalenia. Uwagi te nie zostały uwzględnione przez projektodawcę.

Ponadto do projektu ustawy zgłoszono uwagi o charakterze ogólnym, wyrażające generalny sprzeciw wobec projektu, oraz pojedyncze uwagi pozostające poza zakresem przedmiotowym projektu ustawy.

W przypadku projektu ustawy odstąpiono od skierowania go do opiniowania.

III. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym

Projekt ustawy nie wymagał przedłożenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

IV. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informacja o ich braku

Nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.